

Delirium – et folkehelseproblem!

Bjørn Erik Neerland, overlege og forsker
Geriatrisk avdeling, Oslo Universitetssykehus
bjonee@ous-hf.no

6. mars 2025

Helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Kjære Jan Christian Vestre!

Vi henvender oss for å informere om et svært vanlig, men oversett folkehelseproblem.

Delirium rammer én av fem pasienter på sykehus - vet du hva det er?

Delirium er en akutt forvirringstilstand med store og langsiktige konsekvenser, både for de som rammes og for samfunnet ellers. Delirium kan ramme pasienter i alle aldre, men er spesielt utbredt blant eldre og de med alvorlig sykdom. Konsekvensene av delirium er stor for pasient, pårørende og helsepersonell relatert til forlenget sykehusopphold, økt dødelighet, økt risiko for demens, tap av fysisk og kognitiv funksjon og økt behov for hjelp ved utskrivelse. Delirium gir dermed også betydelig økte kostnader for helsetjenesten.

Delirium er underdiagnostisert og lite kjent både i og utenfor helsetjenesten

Til tross for at delirium er svært vanlig, blir tilstanden ofte oversett og dårlig håndtert, noe som fører til en kaskade av negative utfall. Dette er uheldig, da delirium kan forebygges, oppdages og omfanget begrenses i stor grad.

12 mars 2025 markeres verdens deliriumdag (World Delirium Awareness Day)

WDAD arrangeres årlig over hele verden og mange norske helseinstitusjoner deltar i markeringen. Vi tror ditt lederskap og innflytelse er viktig for å øke bevisstheten og bedre håndteringen av delirium. Forskningsaktiviteten på området har økt de siste årene og norske forskere bidrar på høyt nivå. Nå er tiden inne for et felles løft mot delirium. Med din støtte kan vi forbedre forebygging, oppdagelse og håndtering av delirium.

Hva kreves og hvordan kan du hjelpe?

- Gitt alvoret av tilstanden, må evidensbaserte tiltak for å oppdage, forebygge, begrense og håndtere delirium iverksettes i helsetjenesten i en helt annen skala enn det gjøres i dag.
- Delirium må stå sentralt i utdannings- og opplæringsprogrammer for helsepersonell.
- Delirium bør vurderes som kvalitetsindikator i sykehusene og inkluderes i pasientsikkerhetsprogrammet.
- Et folkehelseproblem som delirium krever en helhetlig tilnærming. Det er behov for informasjonskampanjer til befolkningen, støtte til pasienter og pårørende og ressurser til forskning på delirium.

Vi oppfordrer deg til å prioritere spørsmålet om delirium og gå inn for en politikk og ledelse som støtter evidensbaserte strategier for å løse det.

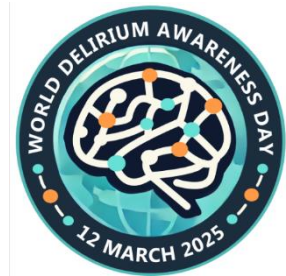
Ditt lederskap kan bidra til å øke oppmerksomheten om delirium, sikre finansiering til forskning og fremme samfunnsengasjement om et stort folkehelseproblem. Sammen kan vi utgjøre en betydelig forskjell i livene til de som rammes av delirium og deres familier. Sammen kan vi sikre bedre behandling og bedre ressursbruk i helsevesenet.

Takk for din oppmerksomhet om denne viktige saken!

Vi vil gjerne møte deg for å diskutere ressursene som trengs for å øke offentlig oppmerksomhet, sikre evidensbasert klinisk behandling og utføre forskning for å finne bedre og mer effektive metoder for forebygging og behandling av delirium.

På vegne av et aktivt fagmiljø

Med vennlig hilsen
Hilde Wøien
Sigurd Evensen
Leiv Otto Watne
Bjørn Erik Neerland

Oslo Delirium Research Group og Faggruppe for delirium i Norsk forening for geriatri